

# PAUTES D'ACTUACIÓ

PER A COLLES DE DIABLES I  
BÈSTIES DE FOC

EN CAS DE FERIDES,  
CAIGUDES I CREMADES



Generalitat de Catalunya  
Departament de Cultura  
i Mitjans de Comunicació  
**Centre de Promoció de la Cultura  
Popular i Tradicional Catalana**



GOBIERNO  
DE ESPAÑA

DELEGACIÓN DEL GOBIERNO  
EN CATALUÑA

DELEGACIÓ DEL GOVERN A  
CATALUNYA

AREA DE INDUSTRIA Y ENERGÍA

ÀREA D'INDÚSTRIA I ENERGIA



# P. A. S.

**P**REVENIR- AUTOPROTECCIÓ

**A**VISAR- RESPONSABLE O AL112

**S**OCORRER-AUXILIARALFERIT

## DEFINICIÓ DE CREMADA.

Es tota lesió produïda per una excessiva exposició a la calor, pot ser provocada pel sol, les flames, els esclats, les friccions o per l'acció de agents físics (líquids, sòlids, radiacions, vapors) i químics (àcids i àlcalis càustics).

## LA GRAVETAT DE UNA CREMADA;

Depèn de la seva profunditat i extensió.

- Segons la seva profunditat, les cremades es poden classificar com:

### Primer grau.

Inicialment la pell agafa un color vermellós, i després aquesta té un procés de descamació (per exemple la cremada típica d'un dia de platja).



Las quemaduras de primer grado o quemaduras leves causan solamente el enrojecimiento de la epidermis (capa externa de la piel), como se aprecia en esta fotografía. Las quemaduras de segundo grado causan ampollamiento y se extienden hacia la dermis (capa interna de la piel), y las de tercer grado causan la muerte tisular, atravesando la dermis y afectando los tejidos subyacentes.

### Segon grau.

Es quan surten les ampolles a la pell.



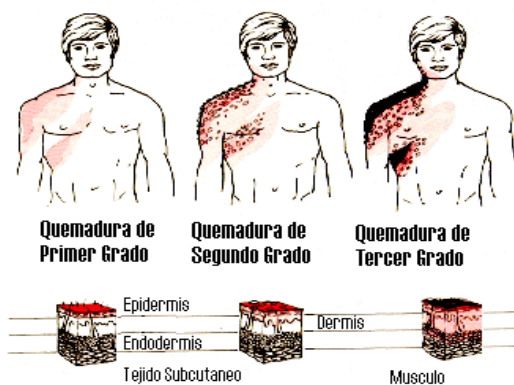
Las quemaduras de primer grado sólo producen enrojecimiento de la piel. Las de segundo grado producen ampollamiento, como se aprecia aquí.

### Tercer grau.

Es quan queda afectada tota la superfície de la pell (després queda la cicatriu)



Recordatori tipus de cremades.



Per classificar les cremades segons la seva extensió, es útil la regla dels “nous” o de “Wallace”.

- Tot el cap, 9 % de la superfície corporal.
- Cara posterior del tronc, 18% de la superfície corporal.
- Cara anterior del tronc, 18% de la superfície corporal.
- Membre superior, ( cadascú ) 9 % de la superfície corporal.
- Membre inferior, ( cadascú ) 18% de la superfície corporal.

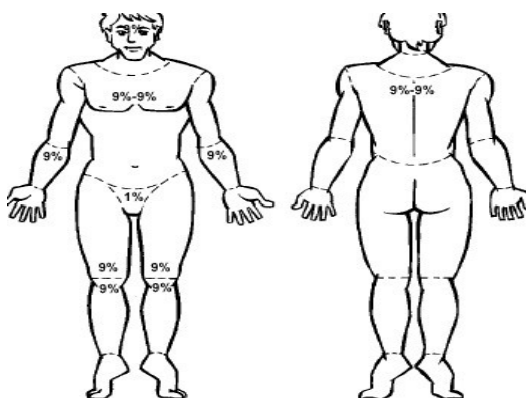
- Genitals, 1% de la superfície corporal.

Pels nens, aquestes proporcions canvien amb la edat.

## FACTORS DE HOSPITALITZACIÓ.

Necessiten d'una hospitalització urgent les cremades de segon grau que superin més del 15% de la superfície corporal en l'adult, o més del 10% en la del nen, i les de tercer grau, més de 2% de la superfície corporal a qualsevol edat, i totes aquelles cremades de les vies aèries, que poden causar dificultat alhora de respirar.

S'ha de tenir especial cura, en nens petits, avis i malats (diabètics, malalts del cor) y no s'ha que perdre temps, en el tractament local de la cremada, i trucar als serveis d'emergències mèdiques.



## TRACTAMENT DE LES CREMADES.

Pel tractament general de les cremades ens hem de fixar en els punts següents:

### 1 Autoprotecció.

Cal recordar que tenim que prendre mesures per no resultar ser nosaltres els accidentats.

### 2 - Separar l'agent casual originari de l'accidentat i aturar el seu procés.

Hauríem de intentar apagar les flames, pel mecanisme de ofegar el foc, envoltant la zona cremada amb una manta, abric, o qualsevol altre estri que no estigui fabricat amb materials sintètics.

Si no disposem de res, podem revolcar per terra a l'accidentat el flames.

### 3 - Tractament de cremades lleus o primer grau (el més habitual en el que ens trobarem).

Després que tot això, tenim que ruixar la zona cremada amb SERUM FISIOLÒGIC i fent que el sèrum arrossegui les restes de brutícia.

Trèiem la roba, excepte la que estigui adherida a la pell, en el cas de que les cremades siguin extenses, es millor no tocar-les.

Refrescar la zona cremada, (amb SERUM) sense pressionar, ni friccionar, netejant-la (amb SERUM i GASSES MULLADES a ser possible).

Evitar l'aplicació de pomades, el fet de netejar-les pot ser difícil i dolorós, per la seva composició grassa, tota intervenció ha d'efectuar-se per personal sanitari qualificat.

En el cas de s'hagin format butllofes, es millor no trencar-les (s'han de cobrir amb GASSES MULLADES).

### TIPUS DE CREMADES, SIMPTOMES I LA NOSTRE ACTUACIÓ.

Els símptomes, primer grau.

- Lesió de color vermellós, dolor, picor.

Quina serà la nostre actuació?

- Aplicar SERUM i tapar, mai pressionar, amb GASSES.

Els símptomes, segon grau-superficials.

- Butllofes, dolor intens.

Quina serà la nostre actuació?

- Aplicar SERUM, no rebentar les butllofes i si s'han reventat, tapar-les amb GASSES mullades amb SERUM.
- Trucar 112.
- Trasllat al centre hospitalari.

Els símptomes, segon grau-profundes.

- Zones de color blanc-marronós amb aspecte de crosta.

Quina serà la nostre actuació?

- El mateix que les cremades de segon grau-superficials.
- Trucar 112.
- Trasllat al centre hospitalari.

Els símptomes, tercer grau.

- Crostes de color marronós.

Quina serà la nostre actuació?

- Refrescar amb SERUM, i tapar amb GASSES mullades amb SERUM.

- Trucar 112.
- Trasllat al centre hospitalari.

#### LESIONS RELACIONADES AMB LES CREMADES.

- ✓ Cossos estranys, ferides i cremades a l'ull.

Els símptomes.

- Dolor intens, llagimeig, impossibilitat d'obrir la parpella, enverlliment, possible inflamació de la parpella.

Quina serà la nostre actuació?

- Rentar l'ull amb SERUM ABUNDANT.
- Tapar, no pressionar, l'ull amb les gases humides i anar a un centre hospitalari, si les molèsties son grans, caldria tapar tots dos ulls.
- Trucar 112.
- Trasllat al centre hospitalari.



#### TRAUMATISMES A LES EXTREMITATS.

És la conseqüència de l'aplicació d'una força sobre l'esquelet de forma directa o indirecta, que pot produir una lesió articular o muscular.

Podem trobar tres tipus de lesions traumàtiques:

##### 1. L' esquinç.

Es la separació momentània de les superfícies articulars, generalment després de fer un moviment forçat.

Els símptomes.

- Dolor.
- Inflamació.

- Impotència funcional (dificultat per fer el moviment articular).



Quina serà la nostre actuació.

- Aplicar gel fred localment (envoltant amb una vena o un mocador).



- Aixecar l'extremitat afectada i fer repòs.
- No aplicar cap tipus de pomades antiinflamatòries.
- Trucar 112.
- Trasllat al centre hospitalari.

## 2. La luxació.

Es la separació mantinguda de les superfícies articulars, es a dir, que l'articulació queda desmuntada o fora de lloc.

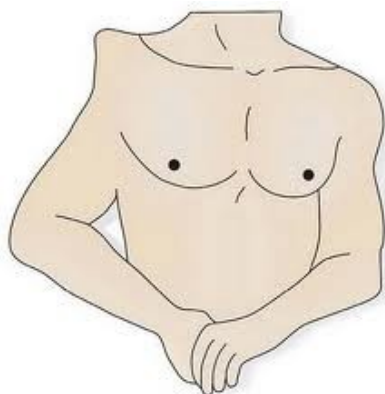
Els símptomes.

- Dolor intens.
- Inflamació de l'articulació.
- Deformatat comparant-la amb la part simètrica del cos.
- Impotència funcional (l'articulació ha perdut la seva funció).

Quina serà la nostre actuació?

- Aplicar fred localment.

- Immobilitzar l'articulació tal com la trobem, si es pot, o esperar al personal qualificat.
- Trucar al 112.
- Trasllat al centre hospitalari.



### 3. Les fractures.

És la pèrdua de continuïtat d'un ós, que potser de dos tipus;

- Fractura Incompletes, es quant el traç de la fractura no abasta tot el gruix del l'ós.
- Fractura Completa, es quant el traç de la fractura, afecta tot l'ós i el divideix en dos o més fragments .

També cal recordar que les fractures es consideren en:

- Fractura Tancada, l'ós es trenca, però la pell és queda intacta (l'ós no surt a l'exterior).
- Fractura Oberta, la pell que cobreix l'ós es trenca i es produeix una ferida i l'ós surt a fora (surt a l'exterior), aquestes fractures podem comportar complicacions com;
  - ✓ Infecció de la punta de l'ós.
  - ✓ Hemorràgies.
  - ✓ Lesions associades a l'ós trencat.

Els símptomes.

- Dolor intens que va en augment amb la mobilització de la extremitat afectada.
- Inflamació.
- Deformitat.

- Impotència funcional.
- Envermelliment de la zona i l'aparició d'hematomes.

Quina serà la nostra actuació?

- Trucar al 112, informant de l'estat del ferit i esperar instruccions.



### Traumatismes de teixits tous.

Les ferides.

Es tracta de la pèrdua de continuïtat de la pell o de les mucoses, com a conseqüència d'un traumatisme, provocant d'aquesta manera la comunicació de l'interior del cos amb l'exterior.

La classificació de les ferides.

- Incises, són les produïdes per l'acció de un agent tallant (llauna, vidre, ganivet), acostumen a ser molt sagnants.



- Punxants, són les ferides produïdes per l'acció de objectes allargats i punxants (agulles, claus, ganivets llargs) acostumen a ser més profundes i tenen una aparença similar a les incises.



- Contuses, son les produïdes , per un impacte (caigudes, atropellaments, ect), això provoca que les vores de les ferides estigui aixafades i sagnen menys que les incises.



Quina serà la nostre actuació.

- Si disposem de guants, ens els posem.
- Netejar la ferida amb SERUM, sense fregar, per netejar i arrossegar els cossos estranys de la superfície de la ferida (terra, cossos estranys...).
- Sempre utilitzar gases netes.
- Tapar la ferida amb gases mullades en SERUM.
- Trucar 112.
- Trasllat al centre hospitalari.

FARMACIOLA.

Que hauria d'incloure la nostra farmaciola de primers auxilis?

- Sèrum fisiològic.



- Gasses estèrils.



- Venes.



- Guants.



- Bosses de gel especial (de les que es trenquen i es refreden automàticament).

